

Regiovisie en Uitvoeringsplan

Samen tegen huiselijk geweld

Aanpak geweld in afhankelijkheidsrelaties 2024-2028

Advies 3 mei 2024 van:

Sociale Adviesraad
Harderwijk

adviesraad
sociaal domein
Ermelo

PARTICIPATIERAAD
PUTTEN

Adviesraad
Sociaal Domein Elburg

**Adviesraad
Sociaal domein**
Gemeente Oldebroek

**Adviesraad
Sociaal Domein**
Nunspeet

Toelichting:

De gemeenten Putten, Ermelo, Harderwijk, Nunspeet, Elburg en Oldebroek werken al jaren samen met de regio Midden-IJssel/Oost-Veluwe bij de aanpak van Huiselijk Geweld. De gemeente Apeldoorn is centrumgemeente en ontvangt de financiële middelen voor de regionale uitvoering van de aanpak.

De looptijd van de regiovisie Samen tegen Huiselijk Geweld 2020-2023 is verstreken en daarom is in de afgelopen periode gewerkt aan een nieuwe regiovisie voor de periode van 2024-2028. De bijgevoegde conceptversie van deze regiovisie wordt ter advisering aan de 6 regionale adviesraden voorgelegd. Voor de volledigheid is naast de regiovisie ter kennisname ook de concept-uitvoeringsagenda meegestuurd. Deze wordt in de komende periode nog in de Noord-Veluwe en op lokaal niveau verder geconcretiseerd.

Concrete adviesvragen:

1. Kunt u instemmen met de regiovisie Samen tegen Huiselijk Geweld 2024-2028?
2. Heeft u nog suggesties ten aanzien van de visie, de ambities en de uitvoering van de aanpak tegen Huiselijk Geweld?

Aangezien het gaat om een regiovisie ontvangen wij graag een regionaal advies die wij mee kunnen nemen in de vorming van de definitieve regiovisie.

Als reactie op bovenstaande vragen zijn in overleg met de 6 regionale adviesraden de volgende antwoorden geformuleerd:

1. Kunt u instemmen met de regiovisie Samen tegen Huiselijk Geweld 2024-2028?

De regiovisie Samen tegen huiselijk geweld is samen met de uitvoeringsagenda Samen tegen huiselijk geweld door ons bestudeerd. Op maandag 15 april 2024 hebben we in een regionale bijeenkomst een presentatie gekregen over deze documenten, waarin een samenvatting en toelichting werd gegeven.

De Regiovisie geeft veel informatie. Deze informatie is het uitgangspunt voor de geformuleerde ambities, uitgangspunten en aanpak van huiselijk geweld.

Grotendeels is de visie weinig anders dan de enkele jaren geleden geformuleerde visie. Op enkele plekken zijn woorden of aanduidingen aangepast aan nieuwe methodieken en terminologie. In de regiovisie wordt aangegeven dat de nieuwe visie *“verder bouwt op de fundamenten van de vorige regiovisie en de Transformatieagenda”*.

De ambities en uitgangspunten zijn vertaald naar twee thema's. De uitgangspunten staan bij beide thema's goed verwoord, maar we missen de urgentie om specifieke doelen te prioriteren om de doelen te bereiken die worden beschreven. We zullen de aandachtspunten en adviezen opstellen aan de hand van de door u beschreven thema's.

De regionale adviesraden willen u de volgende aandachtspunten meegeven met betrekking tot de Regiovisie:

Thema 1: Eerder in beeld & Beter in gesprek:

- 1) Er wordt in de Regiovisie aangegeven dat het belangrijk is wanneer het geweld eerder in beeld is. In de beschrijving van dit thema lezen we met name over aandacht voor vermindering van huiselijk geweld. Wij onderschrijven dit uiteraard, maar missen in de Regiovisie een scherpe geformuleerde doelstelling met betrekking tot preventie. Wij zijn van mening dat een scherp geformuleerde doelstelling de urgentie van preventie duidelijker weergeeft, hetgeen in onze ogen van groot belang is.
- 2) Bij dit thema zien we dat er meer aandacht komt voor specifieke doelgroepen, die we volledig onderschrijven. Bij deze doelgroepen missen we een groep, die aan het ontstaan is vanwege de sterke vergrijzing van onze samenleving. Er wordt een (steeds groter) beroep gedaan op mantelzorgers, om hulp te verlenen waar dit mogelijk is. Daarmee neemt echter de stress bij de mantelzorgers (en hun gezinnen) toe. Deze stress richt zich zowel op gezinsleden, als ook op degene die de mantelzorg ontvangt. Hoewel de intenties goed zijn, kunnen hier situaties ontstaan die leiden tot huiselijk geweld. Dit is geen nieuw fenomeen, maar lijkt gezien de maatschappelijke ontwikkelingen wel toe te nemen.

Thema 2: Samenwerken aan veiligheid

Wij lezen bij dit thema dat een betere onderlinge samenwerking één van de belangrijkste kansen is om de aanpak te versterken. Eerder in de Regiovisie lezen we dat “Alle partijen geven aan dat hun werk op orde is, maar dat in de samenwerking met andere partijen nog verbetering mogelijk is”. Hoewel we begrijpen dat dit niet eenvoudig te realiseren is, vinden we het ook zorgelijk om te lezen dat het nog steeds wordt benoemd als aandachtspunt. Ook in eerdere Regioplannen is aandacht besteed aan dit thema, en is door de regionale adviesraden aangegeven dat dit een grote prioriteit moet hebben om de centrale ambities te realiseren.

Wij zijn van mening dat regie op de aanpak huiselijk geweld en een samenhangende aanpak op regionaal en lokaal niveau met duidelijke afspraken over de lokale en regionale verantwoordelijkheden van groot belang is en vraagt om een goed bestuurlijk netwerk; met heldere afspraken over verantwoordelijkheden en financiering.

Op basis van bovengenoemde aandachtspunten brengen de gezamenlijke adviesraden Noord-Veluwe een positief advies uit.

2. Heeft u nog suggesties ten aanzien van de visie, de ambities en de uitvoering van de aanpak tegen Huiselijk Geweld?

We onderschrijven de uitgangspunten van de Regiovisie Samen tegen Huiselijk Geweld, maar willen onze zorgen over de uitvoering, zoals hierboven bij de aandachtspunten benoemd, beschrijven in een aantal adviezen.

- 1) **Wij adviseren** om de ambities met betrekking tot preventie scherper te omschrijven en in de uitvoeringsagenda om te zetten in concrete acties. Wij vragen om aan aandacht voor vindplaatsen van huiselijk geweld, zoals sportverenigingen, scholen om te zetten in concrete acties. Expertise-ontwikkeling, vroegsignalering op basis van gezinsprofielen, experts frequent inzetten bij deze vindplaatsen. Dit vraagt om een sterke regionale planning, met lokale partners.
- 2) **Wij adviseren** om ook aandacht te besteden aan cultuur-sensitief huiselijk geweld. Met een toename van verschillende culturen zou de aanpak van huiselijk geweld zich ook moeten richten op deze groep mensen in onze samenleving. Vaak vanuit andere achtergronden wordt verschillend gekeken naar huiselijk geweld. In de uitvoeringsagenda zou hier specifiek aandacht aan besteed kunnen worden.
- 3) **Wij adviseren** een sterke integrale samenwerking te realiseren, zowel regionaal als lokaal. We lezen dat er verschillen zijn in de werkwijze van wijkteams, hetgeen de mogelijkheid biedt om van elkaar te leren en de succeservaringen te delen, waardoor de aanpak in alle gemeentes succesvoller kan worden.
- 4) **Wij adviseren** om in de Regiovisie meer aandacht te besteden aan oorzaken van huiselijk geweld, zoals ook beschreven in de gezinsprofielen en de risicofactoren in de maatschappij. Samenwerking tussen alle beleidsvelden, sectoren en leefgebieden is hierbij van groot belang, en vraagt om een strakke uitwerking van de lokale uitvoeringsagenda, afgestemd op de regionale uitvoeringsagenda. We verwachten dat we hier in de lokale plannen meer over kunnen lezen.
- 5) **Wij adviseren** dat het onderwerp Huiselijk Geweld, nog meer dan nu al gebeurt, bespreekbaar moet worden gemaakt om het uit de taboesfeer te halen waar dit type onderwerpen in zitten. De impact van deze problematiek is met name in gezinssituaties en in partnerrelaties heel groot en wordt zichtbaar in allerlei andere problematieken. De aanleiding tot huiselijk geweld kan heel divers zijn, zoals diverse vormen van verslaving, armoede, zich niet erkend voelen, jaloezie, gekrenkte eergevoelens enz. Wat de oorzaak ook is, al deze zaken hebben met name voor de slachtoffers een gemeenschappelijk kenmerk, namelijk het gevoel van schaamte naar de buitenwereld.
Het is daarom van belang dat deze problematiek via publicaties en openbare bijeenkomsten ruim onder de aandacht wordt gebracht.
- 6) **Wij adviseren** in de uitvoeringsplannen aandacht te besteden aan het (te ontwikkelen) besef bij beleidsmakers dat huiselijk geweld niet alleen fysiek geweld is. In toenemende mate is sprake van niet-fysiek geweld, dat minder zichtbaar is (alleen vaak in gedrag, taalgebruik, angst, terugtrekken, etc.). In de Regiovisie wordt terecht op diverse plekken aandacht besteed aan een grote diversiteit aan vormen van huiselijk geweld, waaronder ook psychisch geweld. Wij missen echter de vertaling naar de uitvoeringsagenda met betrekking tot deze diversiteit. Wij zijn attent gemaakt op een in ontwerp zijnde nieuwe (formele) richtlijn m.b.t. dit onderwerp. Het lijkt ons belangrijk om zowel lokaal als regionaal aan te sluiten op deze ontwikkelingen en er nu al vast aandacht aan te geven in het regionale uitvoeringsplan, waardoor het later in de lokale uitvoeringsplannen een plek krijgt.

- 7) **Wij adviseren** een goede monitoring van de aanpak van huiselijk geweld. Het is een belangrijk onderdeel van een systematische aanpak. De cijfers die nu worden bijgehouden geven wel een beeld van hoe we ervoor staan, maar zijn lastig te duiden. Er moet een set van indicatoren worden opgesteld, mogelijk aan de hand van een landelijk programma (Geweld hoort nergens thuis, of de Impactmonitor huiselijk geweld). Wij zijn van mening dat bij een sensitief onderwerp als Huiselijk Geweld het achterblijven van resultaat, monitoring en inzet (zowel prioritering, borging en financieel) van de gemeenten de afgelopen jaren niet aan de orde zou mogen zijn en niet past bij de verantwoordelijkheden die gemeenten hebben voor het uitvoeren van beleid.
- 8) **Wij adviseren** om in relatie tot bovenstaand afspraken te maken tussen de gemeenten met betrekking tot het dekken van kosten indien deze hoger uitvallen dan de financiering de komende jaren, iets wat wel voorspeld is. Hierin kan dan ook worden meegenomen dat er gestuurd wordt op resultaten en niet op financiën

Namens de andere adviesraden sociaal domein,
In afwachting van uw reactie,

Marnix Wiersma
Voorzitter Adviesraad Sociaal Domein Nunspeet

